

RAHİM İÇİ ARAÇLAR

RAHİM İÇİ ARAÇLAR (RİA)

RİA'ların polietilen, bakır içeren (Cu T380A, Multiload® ve Nova T®); doğal progesteron (Progestasert®) ya da progestin (Levona®) içeren çeşitleri mevcuttur.

ETKİ MEKANİZMASI

- Spermin üst genital organlara ulaşmasına, ovum transportuna ve fertilizasyona engel olarak gebelikten korur.
- Progestin salan RİA'lar ayrıca servikal mukusu kalınlaştırarak sperm geçişini engellemek üzere endometrium tabakasını inceltir.
- **Kullanım süreleri:**
 - Lippes loop, ömür boyu;
 - CuT 380A, 10 yıl;
 - Multiload® : ML CU 375, 5 yıl; ML Cu-250, 3 yıl;
 - Nova T® : T CU 200, 5 yıl
 - Progesteron içeren Progestasert®, 1 yıl;
 - Levonorgestrel içeren Levona® 5 yıldır.
- Yöntemin etkililiği %97 - 99 arasında değişir.

OLUMLU YONLERI

- Çok etkili olup, kullanımı kolaydır.
- RİA çıkarıldığında doğurganlık hemen geri döner.
- Hap gibi unutulma olasılığı yoktur.
- Bilinçli karar vermiş kişilere doğum veya düşükten hemen sonra uygulanabilir.
- Emziren kadınlar için uygundur.

OLUMSUZ YONLERI

- Uygulama, çıkarma ve izlem hizmetleri eğitilmiş personel ve uygun malzeme gerektirir.
- Uygulama sonrasında adetlerde ilk üç ay içerisinde düzensizlik, kanamada artmaya bağlı anemi ve kasıklarda ağrıya neden olabilir.

- 21
- Uygulama sırasında az da olsa uterus perforasyonu riski vardır.
 - Uterustan kendiliğinden vajene atılabilir ya da servikse kaydığında şiddetli kasık ağrılarına neden olabilir.
 - Cinsel yola bulaşan hastalıklara karşı koruyucu etkisi yoktur.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Gebelik veya gebelik kuşkusunu olanlar,
- Aktif ya da tekrarlayan pelvik enfeksiyonu olan, pelvik enflamatuar hastalık riski olan, AIDS dahil cinsel yolla bulaşan hastalık riski taşıyan kadınlar,
- Doğum ya da düşük sonrası üç ay içinde endometrit geçirenler,
- Rahim anomalileri, tanı konmamış vajinal kanamaları, dış gebelik öyküsü (özellikle hormonlu RIA'lar), rahim kanseri olan kadınlar RIA kullanmamalıdır.

İLK SİCİBENİK OLMAYAN SİCİBENİK DURUMLAR

- Adetleri ağrılı, uzun veya aşırı kanamalı olanlar,
- Genital Yol Enfeksiyonları (GYE) ve diğer Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (CYBH) için, yüksek risk grubunda olanlar,
- Genital gonore, klamidya enfeksiyonu veya trikomonas vajiniti veya servisit gibi tekrarlayan ve cinsel ilişkiyle bulaşan genital enfeksiyonu veya öyküsü olanlar,

- Ektopik gebelik öyküsü olan,
- Derin anemisi olan,
- Pelvik muayenede miyom veya çift uterus gibi, anatomik bozukluğu düşündüren bulguları olan,
- Aşırı servikal darlığı olan,
- Kalp hastalığı ve diyabeti olan,
- Pıhtılaşma bozukluğu olan,
- Lösemi, AIDS veya diğer immünolojik bozuklukları olan,
- Uzun süreli yüksek doz kortikosteroid veya immüno-süpresif tedavi gören kadınlar için ilk seçenek olmamalıdır.

UYARILAR

- Olası bir gebelik açısından adet gecikmesi; devam eden fazla kanama; yüksek ateş, karın ağrısı gibi pelvik enfeksiyon belirtileri, anormal vajinal akıntı değerlendirilmelidir.
- RİA iplerinin uzaması, kısalması ya da hissedilmesi durumlarında tıbbi kontrol için başvurması gerektiği, kullanıcıya belirtilmelidir.
- Uygulama işlemi sırasında aletlerin steril veya yüksek düzeyde dezenfekte edilmiş olmasına dikkat edilmelidir.
- Uygulama sonrasında aletlerin yeniden kullanılabilir hale getirilmesinde enfeksiyonun önlenmesi kurallarına uyulması gerekir.

- Bilinçli seçim yapma ve doğru kullanmayı sağlayacak şekilde danışmanlık verilmelidir.
- Kullanıcılara meme muayenesi ve pelvik muayeneyi içeren fizik muayene yapılmalıdır.
- Başvuranlara yan etkiler, uyarı işaretleri ve ipliklerin nasıl kontrol edilebileceği anlatılmalıdır.
- RİA yerinde iken gebelik oluştuğu takdirde kullanıcı gebeliğin devamını istemiyor ise tahliye edilmeli, gebeliğin devamını istiyorsa sağlıklı bir gebelik geçirebilmesi için gereken önlemler alınmalıdır. Birinci trimesterde işe ve RİA'nın ipleri görünüyorsa, RİA çıkarılmalıdır.
- Düzenli sağlık kontrolleri yapılmalıdır.